

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Pirjo Pitkäsen toiminta JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuksessa tilikaudelta 1.1.–31.12.2020

Tilintarkastuslautakunnan päätös 19.8.2025

Päätöksen diaarinumero: PRH/390/10000/2025

Asian vireilletulo

Tilintarkastusvalvonta on 14.2.2025 vastaanottanut ilmoituksen, jossa on esitetty moitteita Pirjo Pitkäsen (HT-hyväksyminen lakkautettu 25.6.2025 lukien) toiminnasta JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuksessa koskien tilikautta 1.1.–31.12.2020.

Ilmoituksen mukaan Pirjo Pitkänen toimi pitkään yhtiön JoLa rakennus ja pinnoitus Oy kirjanpitäjänä. Asiakassuhde alkoi 10–15 vuotta sitten. Ilmoittajan mukaan jälkikäteen on käynyt selville, että Pitkäsen hoitamissa kirjanpidoissa on todettu merkittäviä puutteita ja virheitä ainakin tilivuosilta 2019–2023.

Ilmoittajan mukaan kävi ilmi, että kirjanpidon hoidon ja tilinpäätösten laatimisen lisäksi Pirjo Pitkänen on myös itse tilintarkastanut tilinpäätöksen tilivuodelta 2020 ja myös toimintakertomuksen, vaikka sitä ei ole olemassa eikä sitä ole laadittu, koska kyseessä on PMA-yhtiö.

Tilintarkastus on suoritettu annetun allekirjoitetun tilintarkastuskertomuksen perusteella, vaikka tilinpäätöstä ei ole allekirjoitettu eikä yhtiökokous ole valinnut Pitkästä tilintarkastajaksi.

Tilintarkastusvalvonnan selvityspyyntö

Pitkäselle on lähetetty 12.3.2025 päivätty selvityspyyntö, jossa Pitkästä on pyydetty ottamaan kantaa ilmoituksessa esitettyihin moitteisiin sekä tilintarkastajan valintaa ja riippumattomuutta koskeviin kysymyksiin. Pitkästä on pyydetty toimittamaan tilintarkastusvalvonnalle jäljennös tilintarkastajan valintaa koskevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta tai osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n mukaisesta kirjatusta osakkeenomistajien yksimielisestä päätöksestä. Lisäksi Pitkästä on pyydetty toimittamaan tilintarkastusvalvonnalle JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilikauden 1.1.–31.12.2020 tilintarkastusta koskeva tilintarkastusdokumentaatio sekä tilinpäätös, josta hän on antanut tilintarkastuskertomuksen.

Käräjäoikeudelle on 12.3.2025 lähetetty pyyntö toimittaa asiakirjat Pitkäselle tiedoksi haastetiedoksiantona. Haastetiedoksiantona asiakirjat ovat menneet tiedoksi 14.4.2025. Selvityspyyntö on myös lähetetty postitse tilintarkastajalle tavallisella kirjeellä 14.3.2025.

Tilintarkastajan selvitys

Pitkänen on 25.4.2025 toimittanut tilintarkastusvalvonnalle 19.4.2025 päivätyn selvityksen liitteineen. Selvityksen liitteenä on ollut allekirjoittamaton tilinpäätös, mutta ei tilintarkastajan dokumentaatiota.

Tilintarkastajan kutsu suulliseen kuulemiseen 17.6.2025

Pitkänen on kutsuttu kuultavaksi tilintarkastuslautakunnan kokoukseen 17.6.2025. Käräjäoikeudelle on 5.5.2025 lähetetty pyyntö toimittaa kutsu Pitkäselle tiedoksi haastetiedoksiantona. Lisäksi kutsu on sähköpostitse sekä postitse 6.5.2025 lähetetty Pitkäselle. Pitkäsen sähköpostista oli 6.5.2025 tullut lukukuittaus viestiin, jolla kutsu oli toimitettu. Haastetiedoksianto on tavoittanut Pitkäsen 26.5.2025.

Pitkäselle on kuulemiskutsussa varattu tilaisuus toimittaa kirjallista lisäselvitystä 3.6.2025 mennessä. Pitkästä on lisäksi pyydetty ilmoittamaan 3.6.2025 mennessä, osallistuuko hän tilintarkastuslautakunnan suulliseen kuulemiseen.

Pitkänen on 3.6.2025 sähköpostitse toimittanut kuulemiseen kirjallisen vastineensa, jossa on kertonut elämäntilanteestaan. Tilintarkastusvalvonta on 3.6.2025 lähetetyllä sähköpostiviestillä pyytänyt Pitkästä ilmoittamaan, osallistuuko hän suulliseen kuulemiseen. Pitkänen on 3.6.2025 sähköpostitse pyytänyt lykkäystä tilintarkastuslautakunnan kuulemiseen 22.7. asti.

Tilintarkastusvalvonta on 4.6.2025 lähettänyt Pitkäselle sähköpostitse vastauksen lykkäyspyyntöön, jossa on edellyttänyt Pitkästä viipymättä toimittamaan täydennystä lykkäyspyyntöönsä.

Pitkänen on 17.6.2025 toimittanut täydennyksen lykkäyspyyntöönsä. Pitkäselle on 17.6.2025 vastattu, että hänen suullista kuulemistaan lykätään seuraavaan tilintarkastuslautakunnan kokoukseen.

Tilintarkastajan kutsu suulliseen kuulemiseen 19.8.2025

Pitkänen on kutsuttu kuultavaksi tilintarkastuslautakunnan kokoukseen 19.8.2025. Käräjäoikeudelle on 19.6.2025 lähetetty pyyntö toimittaa kutsu Pitkäselle tiedoksi haastetiedoksiantona. Lisäksi kutsu on sähköpostitse 19.6.2025 sekä postitse 26.6.2025 lähetetty Pitkäselle. Haastetiedoksianto on tavoittanut Pitkäsen 25.7.2025.

Pitkäselle on kuulemiskutsussa varattu tilaisuus toimittaa kirjallista lisäselvitystä sekä pyydetty vastaamaan tilinpäätöksen laatinutta tilitoimistoa sekä Pitkäsen roolia tilitoimistossa koskeviin kysymyksiin 23.7.2025 mennessä. Pitkästä on lisäksi pyydetty ilmoittamaan 4.8.2025 mennessä, osallistuuko hän tilintarkastuslautakunnan kuulemiseen.

Pitkänen ei toimittanut häneltä pyydettyä kirjallista vastinetta annettuun määräaikaan (23.7.2025) mennessä, eikä myöskään annettuun määräaikaan (4.8.2025) mennessä tai myöhemminkään ilmoittanut, osallistuuko hän tilintarkastuslautakunnan suulliseen kuulemiseen. Pitkänen on toimittanut kirjallisen vastineensa kuulemiseen sähköpostitse tilintarkastusvalvonnalle 19.8.2025.

Suullinen kuuleminen 19.8.2025

Pitkänen ei osallistunut suulliseen kuulemiseen 19.8.2025.

Tilintarkastajan hyväksymisen lakkauttamisesta

Tilintarkastusvalvonta on 5.5.2025 tekemällään päätöksellä päättänyt lakkauttaa Pirjo Pitkäsen hyväksymisen HT-tilintarkastajaksi tilintarkastuslain (1141/2015) 6 luvun 7 §:n nojalla tilintarkastajamaksuja koskevien laiminlyöntien vuoksi. Päätös on annettu Pitkäselle todisteellisesti tiedoksi haastetiedoksiannolla 26.5.2025. Pitkänen ei ole hakenut oikaisua päätökseen muutoksenhakuajan kuluessa, joten hyväksynnän lakkauttamista koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi. Pitkäsen HT-hyväksyminen on merkitty tilintarkastajarekisteriin lakkautetuksi 25.6.2025 lukien.

Tilintarkastuslain 7 luvun 3 §:n 5 momentin mukaan tilintarkastusvalvonta voi jättää tilintarkastajan toiminnan tutkimatta ja tilintarkastuslautakunta seuraamuksen määräämättä, jos tilintarkastajan hyväksyminen on kokonaan lakkautettu 6 luvun 7 §:n nojalla tai peruutettu 10 luvun 2 §:n nojalla.

Tilintarkastajan hyväksymisen lakkauttaminen maksulaiminlyöntien vuoksi ei estä tilintarkastajan toiminnan tutkintaa ja tilintarkastuslain 10 luvun mukaisen seuraamuksen määräämistä tilintarkastuslautakunnassa.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta kieltää Pirjo Pitkästä suorittamasta tilintarkastuksia ja allekirjoittamasta tilintarkastuskertomuksia kolmen kuukauden määräajaksi.

Perustelut

Tilintarkastaja on lakisääteistä tilintarkastusta suorittaessaan tilintarkastuslain (1141/2015, jatkossa myös "TTL") mukaan velvollinen noudattamaan ammattieettisiä periaatteita (TTL 4:1) sekä hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4:3).

Tilintarkastuslautakunnan arvio Pitkäsen toiminnasta JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuksessa

Tilintarkastusvalvonta oli vastaanottanut ilmoituksen, jossa on esitetty moitteita Pirjo Pitkäsen toiminnasta JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilikauden 2020 tilintarkastuksessa. Asiassa on arvioitu ilmoituksessa esitettyjä tilintarkastusta koskevia moitteita.

Pitkänen on antanut vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilikauden 1.1.–31.12.2020 tilintarkastuksesta päivämäärällä 30.4.2021. Tilintarkastuslautakunta on havainnut Pitkäsen toiminnassa JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuksessa seuraavia merkittäviä puutteita:

- Tilintarkastaja on suorittanut tilintarkastuksen varmistumatta, että hänet on asianmukaisesti valittu osakeyhtiön tilintarkastajaksi.
- Tilintarkastusdokumentaatio puuttuu kokonaan.
- Tilintarkastajaan kytköksissä ollut tilitoimisto on laatinut tilinpäätöksen, josta tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastaja ei ole dokumentoidusti arvioinut riippumattomuuttaan.

Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ollut seuraavia virheitä:

- Tilintarkastaja on tilintarkastuskertomuksessaan antanut vakiomuotoisen lausunnon toimintakertomuksesta, vaikka tilinpäätökseen ei ole liitetty toimintakertomusta.
- Tilintarkastaja on antanut vakiomuotoisen lausunnon tilinpäätöksestä, vaikka yhtiön hallitus ei ole allekirjoittanut tilinpäätöstä.

Tilintarkastajan valinnasta

Ilmoittajan mukaan yhtiökokous ei ollut valinnut Pitkästä tilintarkastajaksi.

Tilintarkastusvalvonta on pyytänyt Pitkästä toimittamaan jäljennöksen tilintarkastajan valintaa koskevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta tai osakeyhtiölain (624/2006, jatkossa myös "OYL") 5 luvun 1 §:n mukaisesta kirjattusta osakkeenomistajien yksimielisestä päätöksestä.

Pitkänen ei ole toimittanut tilintarkastusvalvonnalle kopiota tilintarkastajan valintapäätöksestä. Pitkänen ei ole suoraan vastannut tilintarkastusvalvonnan esittämään kysymykseen siitä, onko valintapäätöstä ollut olemassa. Pitkänen on selvityksessä kertonut, että hän teki kertomuksen, kun asiakas tarvitsi pankista lainan liiketilan ostamista varten. Pitkänen kertoo tietävänsä hyvin, että ei olisi saanut tätä tehdä.

Osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n 2 momentin 4 kohdan ja 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti yhtiökokous valitsee tilintarkastajan. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat 1 momentin estämättä yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta. Päätös on kirjattava, päivätävä, numeroitava ja allekirjoitettava.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että asianmukainen valintapäätös on tilintarkastustoimeksiannon suorittamisen perusedellytys. Hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilintarkastajan tulee ennen tilintarkastuksen aloittamista varmistua siitä, että hänet on asianmukaisesti valittu tilintarkastajaksi. Osakeyhtiön kyseessä ollessa tilintarkastajan tulee varmistua valinnasta pyytämällä yhtiökokouksen pöytäkirja tai osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu osakkeenomistajien yksimielisesti tekemä kirjallinen päätös ennen ryhtymistään tilintarkastajan tehtävään. Tilintarkastajan tulee myös säilyttää kopio tilintarkastajan valintaa koskevasta asiakirjasta tilintarkastusdokumentaation osana.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tilintarkastajan toimittamasta selvityksestä ei ole todennettavissa se, että tilintarkastajaksi valitseminen olisi tapahtunut osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla yhtiökokouksen päätöksellä tai osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä yhtiökokousta pitämättä. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Pitkänen on menetellyt tilintarkastuslain 4 luvun 3 §:n edellyttämän hyvän tilintarkastustavan vastaisesti, kun hän ei ole varmistunut siitä, että hänet on asianmukaisesti valittu osakeyhtiön tilintarkastajan tehtävään.

Tilintarkastusdokumentaation puuttuminen

Pitkänen on antamansa vastineen liitteenä toimittanut tilintarkastusvalvonnalle JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilikauden 1.1.–31.12.2020 allekirjoittamattoman tilinpäätöksen. Pitkänen ei ole toimittanut pyydettyä tilintarkastusdokumentaatiota tehdystä tarkastustyöstä.

Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu tarkastustyön dokumentointivelvollisuus. Kansainvälinen tilintarkastusstandardi ISA 230 (Tilintarkastusdokumentaatio) ohjeistaa yksityiskohtaisesti dokumentoinnin laatimista ja sisältöä sen varmistamiseksi, että tilintarkastusstandardissa ISA 200 määritellyt tilintarkastajan yleiset tavoitteet saavutetaan. Kansainvälisten tilintarkastusstandardien sisältämien keskeisten periaatteiden noudattamista pidetään vakiintuneesti osana tilintarkastuslaissa säädettyä hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastusdokumentaatio puuttuu kokonaan, eikä tilintarkastajan tekemää tarkastustyötä ole mahdollista arvioida. Tilintarkastusdokumentaation puuttuminen kokonaan on vakava puute. Laiminlyömällä tarkastustyönsä dokumentoinnin Pitkänen on menetellyt tilintarkastuslain 4 luvun 3 §:n edellyttämän hyvän tilintarkastustavan vastaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuudesta

Ilmoittajan mukaan Pirjo Pitkänen toimi pitkään yhtiön JoLa rakennus ja pinnoitus Oy kirjanpitäjänä. Asiakassuhde alkoi 10–15 vuotta sitten. Ilmoittajan mukaan kävi ilmi, että kirjanpidon hoidon ja tilinpäätösten laatimisen lisäksi Pitkänen oli myös itse tilintarkastanut tilinpäätöksen tilivuodelta 2020.

Pitkänen on selvityksessään kertonut, että kyseisen asiakkaan he ovat toimistolla tehneet. Heillä on kolme henkilöä töissä, itse Pitkänen ei ole asiakasta tehnyt. Pitkäsen mukaan hän teki kertomuksen, kun asiakas tarvitsi pankista lainan liiketilan ostamista varten. Pitkänen kertoo tietävänsä hyvin, että ei olisi saanut tätä tehdä.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tilintarkastajan riippumattomuuden varmistaminen on hyvän tilintarkastustavan mukaisen toiminnan keskeinen ja välttämätön edellytys.

Tilintarkastuslain 4 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti tilintarkastajan on oltava riippumaton toimeksiantoa suorittaessaan ja tarkastettavan tilinpäätöksen kattaman ajan sekä järjestettävä toimintansa riippumattomuuden turvaavalla tavalla. Säännöksen 2 momentin mukaisesti, jos edellytykset riippumattomaan toimintaan puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta toimeksiantoa tai luovuttava siitä. Säännöksen 3 momentin mukaisesti riippumattomuutta turvaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ainakin, jos 1) tilintarkastajalla on taloudellisia tai muita etuuksia yhteisössä tai säätiössä taikka tilintarkastajalla on muu suhde kuin tavanomainen liikesuhde yhteisöön tai säätiöön tai 2) tarkastettavana on tilintarkastajan oma toiminta. Säännöksen 4 momentin mukaisesti riippumattomuutta uhkaavat tekijät ja toimenpiteet riippumattomuuden turvaamiseksi tulee kirjata toimeksiantoa koskevaan aineistoon.

Tilintarkastuslaki edellyttää siten tilintarkastajaa dokumentoimaan riippumattomuusarviointinsa sekä mahdolliset toimenpiteensä riippumattomuuden turvaamiseksi.

Tilintarkastuslakia edeltäneen lain esitöissä (HE 194/2006 s. 42) on todettu, että tilintarkastajan riippumattomuuden mahdollisesti vaarantavan riskin suuruus määritetään kokonaisarviointina tarkastelemalla uhkaavien tekijöiden merkitystä. Tarkastelussa on otettava huomioon kyseiseen toimeksiantoon liittyvät olosuhteet. Tehdyt toimenpiteet ja niiden tehokkuus vaikuttavat riippumattomuuteen kohdistuvan riskin suuruuteen.

Tilintarkastuslain 4 luvun 7 §:n mukaan tilintarkastaja ei ole 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton ainakaan jos ”2) tilintarkastajan tehtävänä on yhteisön tai säätiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta” tai ”3) tilintarkastaja on palvelussuhteessa yhteisöön tai säätiöön taikka 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun henkilöön”.

Pitkäsen mukaan hän ei olisi henkilökohtaisesti osallistunut tilinpäätöksen laatimiseen, mutta he ovat kyseisen asiakkaan toimistolla tehneet, ja heillä on kolme henkilöä töissä. Pitkänen ei ole vastannut tarkemmin kysymykseen, miten hän on arvioinut esteettömyyden ja riippumattomuuden uhkia

tilintarkastustoimeksiannossa, eikä myöskään ole esittänyt selvitystä riippumattomuutta turvaavista toimenpiteistä.

Saadun selvityksen perusteella vaikuttaa siltä, että Pitkänen tai hänen edustamansa yritys on laatinut tilinpäätöksen. Pitkänen ei ole toimittanut häneltä pyydettyä selvitystä roolistaan tilitoimistossa. Tilintarkastuslautakunta pitää todennäköisenä ilmoittajan kertomien tietojen perusteella, että Pitkänen on vähintäänkin ulospäin edustanut tilitoimistoa, joka on laatinut tilinpäätöksen. Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tilintarkastajan esiintyminen ulospäin tilitoimiston edustajana vaarantaa vähintäänkin tilintarkastajan riippumattomuuden ulkoisen kuvan. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että saatujen selvitysten perusteella, huomioiden lisäksi muun muassa tilitoimiston pieni koko, tilintarkastaja ei ole ollut riippumaton suorittamaan tilintarkastustoimeksiantoa. Joka tapauksessa tilintarkastaja ei ole dokumentoinut lainkaan riippumattomuutta koskevaa arviotaan, mitä tilintarkastuslain 4 luvun 6 § olisi edellyttänyt.

Tilintarkastuskertomuksen virheet

Pitkänen on lausunut tilintarkastuskertomuksessaan toimintakertomuksesta, vaikka toimintakertomusta ei ole laadittu tai liitetty tilinpäätökseen.

Tilintarkastajan tilintarkastusvalvonnalle toimittaman allekirjoittamattoman tilinpäätöksen perusteella yhtiön liikevaihto 2020 tilikaudella on ollut 666 479,20 euroa ja 2019 tilikaudella 278 235,14 euroa. Taseen loppusumma 2020 tilikaudella on ollut 311 450,09 euroa ja 2019 tilikaudella 145 799,48 euroa. Henkilöstömäärä ei ilmene tilintarkastajan tilintarkastusvalvonnalle toimittamasta tilinpäätöksestä, sillä se ei sisällä liitetietoja. Edellä mainittujen lukujen perusteella yhtiö on ollut mikroyritys, eikä ole ollut velvollinen laatimaan toimintakertomusta. Kaupparekisteriin rekisteröity tilinpäätös tilikaudelta 2020 sisältää vain tilikauden 2020 luvut, jotka poikkeavat edellä mainituista luvuista.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tilintarkastuskertomuksessa ei tule lausua toimintakertomuksesta, kun toimintakertomusta ei ole laadittu, eikä sitä ole ollut velvollisuutta laatia. Kyseessä olevassa asiassa Pitkänen on virheellisesti antanut vakiomuotoisen lausunnon toimintakertomuksesta, kun toimintakertomusta ei ole laadittu.

Lisäksi Pitkänen on antanut vakiomuotoisen lausunnon tilinpäätöksestä, vaikka tilinpäätöksestä ei löydy yhtiön hallituksen allekirjoituksia.

Pitkästä on pyydetty toimittamaan tilinpäätös, josta hän on antanut tilintarkastuskertomuksen. Pitkänen on toimittanut tilinpäätöksen, josta ei löydy allekirjoituksia tai päiväyksiä. Myöskään kaupparekisteriin rekisteröity tilinpäätös ei sisällä yhtiön hallituksen allekirjoituksia.

Kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 7 §:n mukaisesti tilinpäätös ja toimintakertomus on päivättävä ja kirjanpitovelvollisen on ne allekirjoitettava. Jos kirjanpitovelvollinen on yhteisö tai säätiö, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittavat hallitus tai vastuunalaiset yhtiömiehet ja toimitusjohtaja tai muu vastaavassa asemassa oleva henkilö.

Tilintarkastaja ei voi tilintarkastuskertomuksessaan antaa vakiomuotoista lausuntoa tilinpäätöksestä, jota ei ole asianmukaisesti allekirjoitettu. Siten tilintarkastuskertomuksessa on myös tältä osin ollut virhe.

Yhteenvedo

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Pitkäsen menettelyssä JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuksessa on ollut seuraavia perustavanlaatuisia puutteita: Tilintarkastaja on suorittanut tilintarkastuksen varmistumatta, että hänet on valittu osakeyhtiön tilintarkastajaksi. Tilintarkastusdokumentaatio puuttuu kokonaan. Tilintarkastaja ei ole ollut riippumaton tilintarkastusta suorittaessaan.

Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ollut seuraavia virheitä: Pitkänen on tilintarkastuskertomuksessaan antanut vakiomuotoisen lausunnon toimintakertomuksesta, vaikka tilinpäätökseen ei ole liitetty toimintakertomusta. Lisäksi Pitkänen on antanut vakiomuotoisen lausunnon tilinpäätöksestä, vaikka yhtiön hallitus ei ole allekirjoittanut tilinpäätöstä.

Edellä mainitut puutteet merkitsevät poikkeamista hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3).

Seuraamuksen määrittämisessä huomioon otettavat seikat

Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos tilintarkastajan moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos edellä tarkoitettu menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus.

Tilintarkastuslain 10 luvun 3 §:n mukaan jos tilintarkastuslautakunta katsoo, että varoitus on liian lievä ja hyväksymisen peruuttaminen on liian ankara seuraamus, tilintarkastuslautakunta voi kieltää tilintarkastajaa tai päävastuullista tilintarkastajaa suorittamasta tilintarkastuksia ja allekirjoittamasta tilintarkastuskertomuksia enintään kolmen vuoden määräajaksi.

Tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat.

Tilintarkastuslautakunta on määrännyt päätöksellään 15.2.2023 (PRH/1505/10000/ 2022) Pitkäselle seuraamukseksi varoituksen. Varoitus on seurannut tilintarkastusdokumentaation puuttumisesta sekä laiminlyönneistä toimittaa ilman aiheutonta viivytystä tilintarkastusvalvonnan pyytämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Pitkäsen saama varoitus on tilintarkastajarekisterin tietojen mukaan tullut lainvoimaiseksi 14.6.2023.

Nyt kyseessä oleva JoLa rakennus ja pinnoitus Oy:n tilintarkastuskertomus on annettu 30.4.2021, eli ennen varoitusta koskevaa päätöstä. Kyseessä olevan toimeksiannon suorittamisen jälkeen annettua varoitusta ei voida ottaa huomioon seuraamusharkinnassa.

Pitkäsen tilintarkastuksessa havaitut puutteet ovat koskeneet tilintarkastuksen suorittamisen perusedellytyksiä: tilintarkastajan valintaa sekä tilintarkastajan riippumattomuutta. Lisäksi tilintarkastusdokumentaatio on puuttunut kokonaan ja tilintarkastuskertomuksessa on myös ollut virheitä. Havaitut puutteet ovat perustavanlaatuisia.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Pitkäsen toiminnassa havaittujen perustavanlaatuisten puutteiden johdosta huomautus tai varoitus ei ole riittävä seuraamus. Tilintarkastuslautakunta toteaa, että havaittujen puutteiden vakavuudesta johtuen tilintarkastuslain 10 luvun 3 §:ssä säädetty määräaikainen kieltä toimia tilintarkastajana on seuraamuksena oikeasuhtainen. Tarkastuskohteen koko huomioon ottaen tilintarkastuslautakunta pitää oikeana seuraamuksena kolmen kuukauden mittaista määräaikaista kieltä. Siten tilintarkastuslautakunta kieltää Pirjo Pitkästä suorittamasta tilintarkastuksia ja allekirjoittamasta tilintarkastuskertomuksia kolmen kuukauden määräajaksi.

Sovellettavat säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 3 luku 1 §, 5 §, 4 luku 1 §, 3 §, 6 §, 7 §, 10 §, 7 luku 2 §, 3 §, 5 §, 8 luku 1 §, 10 luku 1 §, 3 §, 7 §

Osakeyhtiölaki (624/2006) 5 luku 1 §, 3 §, 7 luku 2 §

Kirjanpitolaki (1336/1997) 3 luku 1 §, 7 §

Valitusoikeus

Pitkäsellä on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Timonen (puheenjohtaja), Ari Ahti (varapuheenjohtaja), Antti Fredriksson, Eeva-Lotta Kivelä, Pasi Päällysaho, Janne Ruohonen, Anders Tallberg ja Heikki Wahlroos

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Timonen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Silvia Fager
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta

Liite Valitusosoitus